



ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

# ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК



ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХХ, БРОЙ 5

СОФИЯ, 1-15 МАРТ 2019 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

e-mail: sinizdat@gmail.com

www.facebook.com/Synodalpress/

## Църковен календар

Свещецът, който се отзовава „експресно“  
Чудеса на преп. Герасим Йордански  
*стр. 4*

## Тържествени чествания

Шест години от интронизацията на Българския патриарх Неофит  
*стр. 5*



## Простено – прости

Прошка и радост  
*стр. 7*

## In memoriam

Нека не живеем разделено!  
*стр. 8*

## История

Екзарх Йосиф и Руско-турската освободителна война от 1877-1878 г.

Бележки върху Дневника на Негово Блаженство екзарх Йосиф I  
*стр. 6*

3 МАРТ

## Съборна св. Литургия в храм-паметника „Рождество Христово“ на връх Шипка

Тази година на 3 март България отбелязва 141 години от Освобождението си. По случай Националният празник в цялата страна се провежда тържества, церемонии и ритуали.

Българската православна църква особено тържествено отбелязва този паметен ден, като отслужва заупокойни литургии и панихиди за загиналите за нашата свобода воители и молебени за добруване и благоденствие на българския род.

Кулминацията на всички тези тържества винаги е на връх Шипка, станал символ на Освобождението на България, отстоял победа с българския дух и патриотизъм. Цялата местност е осеяна с кости на загинали опълченци и самоотвержени воители. Затова и храмът „Рождество Христово“, построен в близост до върха, е храм-паметник и в него се покаят



останки на родолюбиви българи и братолюбиви християни.

В празничния Трети март, в манастирския храм-паметник „Рождество Христово“ бе отслужена архиерейска св. Литургия, възглавена от Негово Високопреосвещенство Старозагорски митрополит Киприан. Заедно с него съслужиха: Гайновски еп. Павел от Полската православна църква, който специално пристигна в България, за да вземе участие в националния ни

празник, архимандрит Богослов, протоинженер на Старозагорска епархия, ставрик. Петко Мотев, архиерейски наместник на Казанлъшка духовна околия, протоиерей Андрей Болбат, монаси от Шипченската св. обител, свещеници от Старозагорска епархия и шестима дякони, ръководени от протодякон Любомир Левенов.

*На стр. 2*

ИНТЕРВЮ

## На Бога не се загават въпроси

На 2 март т.г. се навършиха 80 години от рождението на Негово Високопреосвещенство Сливненски митрополит Йоаникий. По този повод, за равно-сметката му от изминалите години, за важноста на следите, които оставяме с живота си и тези, които животът оставя върху нашите души, за ръководните принципи и образците за подражание, които е следвал в своя живот, за президентствата на нашето време и какви Божи угодници ражда то, с митрополит Йоаникий разговаря Александра Карамихалева.

– Ваше Високопреосвещенство, какво е определението Ви за „пълноценен живот“ и пълноценно ли изживяте своите 80 години?

– На земята има земни измерения, небето – други измерения. Пълноценен истински живот е духовният живот, изпълнението на Божиите заповеди. Това дава пълноценността на живота, изпълва го, извисява го.

Днес за мнозина духовността не е от голямо значение, но за мен е от първостепенно. Духът, Божият Дух е Които живява в нас и Които извисява и Които възнагаждава. За това, дали пълноценно сме изживя-



Боже, бъди милостив към мене, грешния!

– И все пак, коя е най-важната Божия заповед?

– „Възлюби Господа, Бога твоего, от всичко то си сърце, и от всичко си душа, и от всичко си разум“ – ето първата заповед! Втората, подобна на нея е: „Възлюби ближния си като себе си. Друга заповед, по-голяма от тия, няма“ (Марк. 12:28-31). На тия две заповеди се крепи целият закон и пророците.

– И ако спазваш и всички останали заповеди, но любов нямаш?

– „Ще бъде мег, що звънчи, или кимбал, що звейка“, както е казал св. ап. Павел. „Да раздам всичкия си имот, да предам и тялото си на изгаряне – щом любов нямам, нищо ме не ползува“.

– Какво е важно да остави човек след себе си на този свят? Вие какво се постаряхте да оставите?

– Трудно е човек сам да дава оценка на онова, което е оставил. Но Бог ми помозна да оставя това духовно богатство – „Бисерите от духовната съкровищница на светите отци“. От първи до 21 век.

*На стр. 3*



## Съборна св. Литургия в храм-паметника „Рождество Христово“ на връх Шипка

От стр. 1

В този ден литургията бе отслужена в параклиса-костница, устроен в подземния етаж на храм-паметника, където се намират гробни места на воители от различни по националност дивизии.

Празникът в храма бе уважен от кме-



та на гр. Шипка Василка Панайотова, председателя на Общинския съвет и др. представители на местни държавни структури.

Постепенно църквата се изпълни с богомолен народ, който заедно със служащото духовенство отправи молитви към Бога за упокоение душите на всички загинали за нашето освобождение. Малки и големи родолюбци, държащи българското знаме в ръка, се поклониха пред паметта на героите, като полагаха свежи цветя и венци на гробните плочи.

В деня, в който чествахме Освобождението и си припомняме какво е православната вяра за нашия народ – вяра, съхранила го във векове на робство като народ и като личности, множеството цър-

ковно изпълнение се обедини в съборна молитва. С нея то благодари на Всеподавателя Бога за великия дар на свободата и отново попроси Божие благословение за бъдещото благопреуспяване на българския род.

За молитвено настроение на присъстващите допринесоха прекрасните песнопения, изпълнени според утвърдените в богослужбната практика две певчески традиции – източно-църковното пение и многогласната църковна музика.

След литургията в центъра на храма бе отслужена панихида в памет на загиналите герои. За сетен път духовенство и богомолен народ с едно сърце и една уста казаха: „Вечна признателност към тези, които дадоха живота си за Освобождението на нашето Отечество! Вечна и блажена да бъде паметта им!“

След заукоиното последование с тържествено слово към присъстващите се обърна митрополит Киприан.

Владиката изказа голяма благодарност на полските духовници – еп. Павел, викарий на Варшавския и на цяла Полша митрополит Сава, и на неговия придружител отец Андрей, които взеха участие в богослуженията по случай Националния ни празник. Старозагорският кириарх подчерта, че православната вяра и молитва е тази, която обединява и вдъхвавява българския и полския народ, а според Христовите думи, Сам Той е там, където са двама или трима, събрани в Негово име.

Празникът продължи с тържествена церемония на връх Шипка, който въпреки студения и снежен ден бе осеян с благодарни потомци. Те извиха 12-километрова опашка, за да изкачат легендарния връх и на дело да покажат как се отдава почит на загинали за вяра, родина и свобода воители.

## Българското консулство в Одрин отбеляза Националния ни празник

Повече от 400 гости уважиха Националния празник на България в пограничния турски град.

Сред официалните лица бе представителят на Св. Синод на БПЦ-Българска патриаршия Негово Високопреосвященство Старозагорски митрополит Киприан, който с благословение на Вселенския патриарх Вартоломей и по решение на Св. Синод на БПЦ-БП отговаря за българските общности на територията на Република Турция. Той бе придружаван от църковна делегация, с участие на духовници от Старозагорска епархия.

Официалният прием

се състоя в просторния хотел „Рамада“ в града и бе организиран под ръководството на генералния консул в Одрин – г-н Васил Вълчев.

Висши представители на местните политически, културни и бизнес среди присъстваха на приема. Сред тях бяха кметовете и заместник областните управители на Одрин и на Къркларели (Лозенград), почетните консули на Гърция, Австрия, Словакия и Франция, представители на изселническите дружества и гости от всички области на Тракийския регион на Турция и множество други, сред които и много официални лица

от България.

Всички те бяха сърдечно посрещани от служителите на консулството и от българския свещеник в Одрин Александър Чакърък. Всеки един от присъстващите бе поздравен с ръчно изработени мартици от участничките в дейностите на читалището към църквата „Св. вмчк Георги“ в Одрин.

За доброто празнично настроение се погрижиха артистите от Представителния ансамбъл за народни песни и танци „Китна Тракия“, към хасковското Тракийско дружество „Георги Сапунаров“.

Весела ИГНАТОВА

## Благодарствен молебен по повод 141 г. от Освобождението на България

По случай 141 години от Освобождението на България тържествата в столицата започнаха с панихида за всички загинали на бойното поле за свободата на отечеството и благодарствен молебен, отслужени от Негово Светейшество Българския патриарх Неофит. Заедно с него съслужиха преосвящените епископи Мелнишки Герасим, главен секретар на Св. Синод, и Белградчишки Поликарп, викарий на Софийския митрополит, архим. Василий, протосингел на Софийска митрополия, храмовото духовенство и столични свещеници.

В съслужението взеха участие и представители на Руската и на Румънската православна църква у нас – архимандрит Васан и ставр. ик. Нелуц Опръ, които придружиха председателя на БПЦ и



на официалната церемония пред Паметника на Незнайния воин.

На събитието присъстваха президентът на България Румен Радев, НВ Симеон Саксбургготски, политици, общественици, посланици, представители на традиционните вероизповедания у нас и множество граждани.

А. КАРАДАКОВ

## Слово на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит на Молебена

Ваши Преосвещенства,

Боголюбиви отци, Обични в Господа братя и сестри,

Като отслужихме последованията на трисагия и благодарствения молебен, и тази година в деня на Освобождението на България заедно благодарихме на Бога за този велик Негов дар към всички нас и заедно се помолихме за упокой на душите на всички православни воители, отдала живота си за българската свобода и независимост.

Връщаме се назад във времето, когато, в порива на свободния дух, нашите достойни и славни предци, подкрепяни от братя по вяра, успяха да увенчаят вековната борба на православния ни народ и да възстановят изгубените някога духовна и политическа българска свобода.

С благодарност и признателност днес православна България отново свежда глави в дълбок поклон пред паметта и подвига на всички знайни и незнайни герои на нашата свобода, възкресявайки техните светли образи и свещено дело. В спомена за стореното от тях се вдъновяваме за още по-всеотдайни усилия и всекидневен усърден труд, за оделотворяване на техните завети към поколенията и за още по-голям духовно-културен и държавно-творчески възход на скъпата ни Родина.

Вечна и блажена да бъде паметта на героите на българската свобода!

Нека Всемилюстивият Бог благоволи и занаят към православния ни народ и към нашето земно отечество, за чието освобождение бяха положени толкова много усилия и бе пролята българска и братска кръв.



Да живее и да укрепва българската свобода, та в нея народът ни, Православната ни църква и вековната ни и славна държава да пребъдат и се утвърждават в Божията любов, в християнската вяра и надежда, и всички ние заедно да принасяме изобилен плод на духовност, просвета и култура, като продължаваме да градим своето бъдеще върху положените от нашите предци здрави и дългочестни основи.

Божият мир и Неговата велика милост да бъдат с всички нас!

За много и благословени години!

От стр. 1

ИНТЕРВЮ

# На Бога не се задават въпроси

Това с 12 тома, над 6 хиляди страници, които съм из чел и съм подбрал най-важното, най-силното, най-поучителното и съм ги подредил по теми, 180 различни теми – „За достойното приемане на светото Причастие според св. отци“, „Наставления за духовен живот“, „Православен катехизис и духовни напътствия за покаяние и изповед“... Онова, което съм написал и превел, и съм пренесъл от светоотеческото учение и опит към днешните християни – това е най-важното, то е следата, която оставам.

Има свети отци, които са писали, но има и такива, които не са писали, но са засвидетелствали вярата си с живота си и с устните си напътствия, но щом са свети – оставили са най-трайната следа.

– **Вярната мярка за важността на нещата от живота ни е Вечността. Кои следи са по-важни: тези, които оставяме след себе си на този свят, или тези, които изживяем от нас живот оставя върху душите ни?**

– Промените на душата. Нейното преобразяване.

– **С това ще се явим в крайна сметка пред Бога.**

– Да. Да станеш от нечист чист, от плътски – духовен, от временен – вечен. Защото от туква подготвяме живота си за вечността. Животът ни на земята е един подготвителен период, една подготвителна школа и от това как сме живели тук, Бог ще определи как ще живеем във Вечността. Тялото участва и в доброто, и в злото, дали ще вършим грях, или ще живеем във въздържание, ще правим поклони, ще изнуряваш плътта, от живота ни в плът зависи дали ще ни отреди вечно блаженство, или – вечни мъки. Няма средно положение.

Няма съвършен човек, но ние се стараем да се придържаме към доброто, стремим се по силите си да изпълним това: „И тъй, бъдете съвършени, както е съвършен и Небесният ваш Отец“ (Мат. 5:48). Ние не знаем колко е съвършен Бог, но самият стремиме към това съвършенство оставя следа в душата ни и ни приближава към Него.

Старите хора вече естествено се насочват към вечното, към небесното и

аз често разсъждавам върху това. И няма пред мисълта поражда в мен духовен трепет и благоговен страх. Мисля за тези, които са осъдени на вечни мъки – ще минат 100 години, 200, 1000... и мъките им няма да свършат. Как грешникът ще продължава да греша и да нехае за греховете си, като знае, че има вечно наказание и вечни мъки? Това е нещо страшно! Никому да не дава Бог! Вечност – духовен трепет, необикновено възмущение! Вечност – да няма начало и да няма край!

– **За нас, християните, идеалът, който трябва да следваме и към който трябва да се стремим, е Сам Господ Исус Христос. Но има ли хора, които са оставили особено дълбока следа върху Вас и Вашето духовно развитие? Кои са били Вашите образци за подражание в живота, като човек и като архиерей?**

– Всеки светец е образец за подражание. Има различни: подвижници, мъченици, изповедници, свещеници... Трудно ми е да отлича някоя специално, защото от всеки съм се стремил да се поуча, да взема пример в нещо.

Да вземем св. Василия Велики, св. Григорий Богослов, св. Йоан Златоуст... – които са събрали дори езическата мъдрост за онова време, но са я осветили през призмата на християнството, на светостта, на богоугодния си живот и са ни завещали своите наставления за духовен живот. Св. Спиридон... Благоговява пред всички светии от сутрин до вечер. Защото техният живот, тяхната святост е един светъл лъч, който никога няма да помръкне и който ще ни води.

– **Те са доказателство за това, че идеалът, който Христос ни е завещал, е постижим за човеци и с Божия помощ може да се осъществява?**

– Да. „Който изпълни и поучи, той велик ще се нарече в царството небесно“ (Мат. 5:19). Те са го изпълнили и това е най-добрата поука за нас.

– **А кои са Вашите непосредствени наставници в духовния живот?**

– Първият човек, който ме е насочил към духовния живот е епископ Герасим. Той, като ректор, преподавател, ефимерий на семинарията, беше строг, но и образец за духовник за нас, семинаристите, и мъдър наставник. От него съм получил първите насоки в духовния живот. Човек се учи цял живот, но първите уроци са най-силни и оставят най-дълбоки следи. След това, като поемеш по духовния път, трябва да гледаш неотклонно напред, защото „никой, който е сложил ръката си върху ралото и погледва назад, не е годен за царството Божие“ (Лука. 9:62), т.е. не бива да се обръщаш към греховете.

По-късно, в Московската духовна академия, схиархимандрит Йоан Маслов е бил мой наставник. Той беше прозорлив, свят човек, сега има свидетелства за чудеса на гроба му.

Освен това аз съм служил при гбама архиереи, от които съм се учил – Сливенски митрополит Никодим, при когото бях протосингел и после викарен епископ, и при Старозагорски митрополит Панкратий. Отец Радо Поптодоров ми казваше: „В Сливен ще изучаваш теорията, а в Стара Загора – практиката“ – и аз съчетавах едното с другото. Това ме улесни много. Нашето служение, архиерейското, е сложно, обхваща разнородни задължения и отговорности, касаещи епархията. Освен свещенослужител, пастър, проповедник, си и администратор, обществена личност...

В света за човека е осигурена правна помощ, социална помощ, пътна помощ, здравна помощ, спешна помощ, а най-важното – духовната помощ, кой ще му осигури? Това е наш дълг.

– **Има ли нещо, касаещо живота Ви, за което сега, от позицията на времето и придобитата мъдрост, съжалявате?**

– За много работи можеш да съжаляваш: ако си се молил несъсредоточено, когато нямаш достатъчно търпение, когато срещнеш нещо в наставленията си... За всичко онова, ко-

ето не е изпълнение на Божиите заповеди, съжалявам. Както не можеш да върнеш вчерашния ден, така не можеш да направиш добро за отминалия ден. Всеки нов ден ни дава нови изпитания, нови възможности да изпълним Божиите заповеди и да вършим добро. Трябва да контролираме всичко у себе си – мисълта, погледа, летите чувства, в изпълнение на Божиите заповеди и да съжаляваме за всички случаи, в които сме загубили този контрол.

– **Покаянието не коригира ли тези пропуски?**

– Покаянието коригира много. Прошката – също. Прощаваме личните обиди спрямо нас, но не и изкривяванията на вярата. Светите отци не са простинали на еретиците. Когато се покае и остави ереста, тогава даваме проща, но не прощаваме упорството в ереста. Който не е в спасителния кораб – той зажива.

– **Знаем, че всяко време и всяко място е добро за спасение. Кои са презривикателствата на нашето време за търещите спасение? Как да постъпваме, та тези изпитания да са ни „камък за издигане“, а не „камък за препъване“?**

– „Камък за препъване“ е всеки грях, всяко нарушаване на Божиите заповеди, а „камък за издигане“ е изпълнението на Божиите заповеди. Това е най-краткият отговор на този въпрос. А в нашето време се съблъскваме с толкова много съблазни, колкото не е имало в света. В наше време да опазим вярата си и чистотата си, е велик подвиг. Аз не гледам телевизия от години. Някога, ако някой извърши зло – научаващ песен кръг от хора, а сега научава целият свят и се съблъзнява. А „зорко на света от съблазнителите, защото съблазни трябва да дойдат; обаче горко на оногova човека, чрез когото съблазнител дохожда“ (Мат. 18:7). Съблъзнатата е лесното и разпространяване е най-опасният „камък за препъване“ на нашето време.

Но който веднъж е почувствал Божията благодат, Божията любов, Божията милост, той не се съ-

блъзнява. Който се е утвърдил в доброто, той не се съблъзнява, за него дяволските съблазни са като детски играчки, но за неутвърдения във вярата, това е „камък за препъване“.

– **Но и в нашето време, с неговите съблазни, спасението е възможно, светостта е възможна, нали?**

– Винаги е възможно, защото Божията благодат всякога ще подпомага човека в доброто. Християнинът получава благодат при светото Кръщение, при светото Миропомазание, после и в другите тайнства на Църквата – светото Причастяване, и в другите незадължителни за всички Тайнства – тайнството Брак, Маслосвет, Свещенство.

– **Мислех си, владико, защото Бог е допуснал славни Църкви като Йерусалимската, Антиохийската, Александрийската, Кападокийската... да бъдат поразени от еретиците; че те би трябвало да са Му най-мили, защото първо там се е разпространило благовестието, заради безчисленото множество светители, мъченици, подвижници. Какво е важно за Бога, ако това не е?**

– За Бога всичко е важно. Всяка човешка душа.

– **А! И аз това си мисля: човешката душа – това е важно за Бога на този свят, да се раждат жители на Царството Божие.**

– От историята на Църквата научаваме за избиването на 100 хиляди християни от Антиохийската църква и ние се изучаваме и възмуцаваме, и недоумяваме... Защо Бог е допуснал това, за нас ще остане тайна, това е само на Него известно. Но на Бога не се задават въпроси. Има тайнственост. Как Бог се грижи за спасението на всеки човек, за нас остава скрито, а за Бога няма тайни: мислите на човека, намеренията, мисълта си, и бъдещето... – за Него всичко е открито и Той допуска нужното, за да се спаси всяка човешка душа. Говорим за Божие презрение, а не за Божие предопределение.

За Бога всичко е възможно, но когато ние не вършим и възможното, как очакваме Той да извърши невъзможното!

– **В историята на Христобата Църква има времетра на Гонения, които раждат за Небесната слава църква мъченици за вярата, има и мирни времена, които раждат подвижници на благочестието и**

светители. Как мислите, нашето време какви Божии угодници ще роди?

– Тайни светии. Има светии, чиято святост е явна, но има и такива, които остават тайни за светата. Те може да са велики, но скрити. Срещаш някого на улицата, видим по нищо не се отличава от останалите, а вътрешно дори не подозираш колко е извисен. И днес има праведници. Ревностни, благочестиви, но скрити.

Благодатта Божия никога няма да оскъде. Но тя не се получава от четене и слушане, а от очистването на душата, на ума, чувствата и волята. Тогава човек проглежда духовно. Св. Симеон Нови Богослов казва, че който не е съединил чувствата си с Бога не трябва да говори за Бога.

– **Причина за конфликтите, обикновено, са нашите страсти: гордостта, алчността, властолюбие, оскъдяло братолюбие. Какви са същинските, духовните причини за конфликтите, които и днес наблюдаваме между отделните поместни Църкви?**

– Всеки грях и всяка страст поражда конфликт в нашето съзнание, а от там и в отношенията ни. Начало на греха е гордостта – това е всеизвестно.

От друга страна, човек, защитавайки вярата, може да си навлече омразата и враждата на хората, но аз знам едно: трябва да не забравяме, което са ни завещали светите Отци. Над всичко е православие. Казано е: кога дойде Исус Христос, ще намери ли вяра? Ще намери ли вяра, но не каква да е вяра, а Православна, онази, която Той ни е завещал, неизменена от човешки умвания.

Има толкова дивни подвижници във вярата, които без страх и от смърт са я защитавали! Образци, които винаги ще светят като пътеводни звезди, винаги ще ни помагат и чрез молитвите си ще ни спасяват.

– **И сега, в началото на Великия пост, какво е Вашето наставление?**

– Не можем да започнем Великия пост без покаяние и без да простим на ближните. Напразни ще са и постът и въздържането, изнуряването на плътта, поклоните, ако не простим. Бог прощава много, но и ние трябва да простим.

Интервюто взе:  
Александра  
КАРАМИХАЛЕВА





**Р**уско-турската война от 1877-1878 г. е последната от поредица войни между Руската и Османската империя, започнали през XV в. и водени периодично до края на XIX в. Българската историческа памет е нарекла тази война Освободителна, макар че днес се правят опити да се облекат в негативни краски подбудите на Руската империя да започне тази война. Все повече се налага мнението, че не освобождението на поробените българи и славяни е целта на войната, а усвояването на проливите и излаз на Русия на Бяло море. Все пак благодарение именно на тази война се постига освобождението на българите от петвековното турско робство и е поставено началото на възстановяването на българската държава като Трето българско царство.

Войната е обявена на 12/24 април 1877 г. в Кишинев. На същия ден, в столицата на Османската империя – Цариград, е избран за нов български екзарх Ловчанският митрополит Йосиф (1840-1915). Двете събития сякаш са независими едно от друго, но в действителност са и много свързани. Защото в голяма степен войната, поведена от Руската империя, е можела да повлияе или положително, или негативно на духовната бран, водена от екзарх Йосиф за укрепването и административното стабилизиране на свидното чедо на Българското възрождение – Екзархията.

Екзарх Йосиф ни е оставил забележително свидетелство за своя живот – личен дневник, „воден старателно от студентските му години до 50 дни преди смъртта му – т.е. от 1 септември 1868 г. до 30 април 1915 г.“ (*Български екзарх Йосиф I*, Дневник, С. 1992 г., с. 45). Това е един достатъчно дълъг период от време, преминал в по-голямата си част в многострадални трудове за вяра и народ. Достатъчно е да се спомене, че от 1877 г., когато е избран за български екзарх, до кончината му през 1915 г. освен Руско-турската освободителна война на Балканския полуостров се водят още три войни, пряко засягащи България, Екзархията и българите. Това са Сръбско-българската война от 1885 г., Балканската война от 1912 г. и Междусъюзническата война от 1913 г.

В Дневника на екзарх Йосиф Руско-турската война от 1877-1878 г. е като че ли не толкова директно представена, колкото е, по-скоро, затгнатата, но и малкото споделено за нея показва, че духовният водач на българите е следил развитието на военните действия и се е вълнувал от ставащото в тях и около тях.

Първото й споменаване в Дневника е от **30 април 1877 г.** Новоизбраният за български екзарх Ловчански митрополит пише:

*„Писмо от Св. Синод за избирането ми. В разстояние на 24 часа по.писмах: да приема ли или да не приема. Не ми се искаше да си напусна епархията, нито да се нагърбя с такъв тежък товар. Но ако не приемех, ще се смете за ленист и страхливост от народа, а правителството ще ме вземе за последовател на Екзарха (Антим – б.м.) и ще ме вземат на око. От друга страна, каквото и да докара войната, Екзархията ще е нужна на българите, които остават под турска власт. Ама ще иска Портата от мене унижителни неща, мога да откажа като не са съгласни с честта ми. Това известие ми падна много тежко...“* (с. 64).

Прави впечатление тревогата, с която все още митрополит Йосиф посрещна новината за избирането му за екзарх. Честта е голяма, но отговорността – още повече. Моментът, в който поема духовното водчество на българския народ, е кризисен. Първият български екзарх –

## ИСТОРИЯ



# Екзарх Йосиф и Руско-турската освободителна война от 1877-1878 г.

### Бележки върху Дневника на Негово Блаженство екзарх Йосиф I

Антим – през април е освободен от поста си по настояване на Високата порта, по всяка вероятност и заради активната му дейност по познаването на европейската общественост с турските зверства при потушаването на Априлското въстание от 1876 г. Стабилизирането на Екзархията зависи от доброто отношение на Портата към нея, а това ще изисква от новия екзарх да бъде много дипломатичен спрямо турската управа. Още повече, че не се знае какво ще докара войната.

При един неуспешен за Руската империя неин край и изтеглянето на войските ѝ от Балканите, могат да започнат нови издевателства над поробените българи и единствената опора за тях тогава отново остава само Екзархията.

Новоизбраният екзарх е смутен и от това, че Високата порта ще изисква от него неща противни на архиепийската му и чисто човешка православна и българска съвест, заявявайки готовността си да не прави нищо против нея.

В края на месец юни руските войски преминават р. Дунав при гр. Свищов и той става първият освободен български град. На **30 юни** екзарх Йосиф отбелязва в дневника си: „Ходих при сабразалина... Намерих го доста смутен от известията по Дунава“ (с. 65).

Същият под датата **7 юли** – деня, в който е освободен град Велико Търново, е описан като „човек лют, ядовит като не вървят работите много добре“, „яден на българите и на духовенството“. Онова, което ще поиска той от Екзарха за един българин и православен християнин, при това православен архиепий, може да се сметне и за унижително: „да направим нещо, с което да докажем, че сме против московците“ (с. 65).

Не се споменава дали се иска нещо конкретно, но е твърде вероятно да се очаквало от турската власт българският духовен водач да направи същото, което е поискала през 1821 г. от Константинополския патриарх св. свмчк Григорий V и е било отказано от него – да заклейми

и анатемоса чрез официална патриаршеска декларация ръководителите и участниците в гръцкото национално-освободително движение, сред които е имало и не малко духовници.

На **10 юли IX** Кавказки драгунски полк под командването на херцог Николай Лайтенбергски освобождава Стара Загора. Радостта от победата обаче е кратка. Сюлейман паша, главнокомандващ на османската армия, си възвръща града, като българското християнско население е подложено на масова сеч. Тази страшна вест не може да остави безразличен екзарх Йосиф. На **22 юли** той споделя в дневника си: „Тая заран като чух новината за съвипването на Стара Загора, поразен бях цял ден от дълбока скръб. Повече от 2 000 мъже българи паднали убити“ (с. 66).

На следващия ден – **23 юли** – разкрива натиска, на който е подложен: „Хариджието казва, че българите правели много свирепства и пита не ги ли съветваме...“ (с. 66).

Не е тайна за турците, че както по време на Априлското въстание е имало не малко духовници участвали в него, така и сега има такива, които тайно или явно подкрепят Русия във войната. Известно е било и за съществуването на българско опълчение в руската армия. А също и за помощта, оказвана от българското население по места за по-лесното придвижване на руската армия и радостното ѝ посрещане в освободените от нея градове и села.

Във връзка с това на **31 юли** екзархът отбелязва: „При хариджието... Иска да изпраца хора да съветват българите да не се повдигат при дохождането на русите, за да не ставаат зян“ (с. 66).

Случаят със Стара Загора показва, че там, откъдето турските войски са били прогонени, те или са се завърнали отново, или пък, намирайки се в отстъпление, извършват жестоки погроми над българското население.

Своята голяма болка от тези кланета екзарх Йосиф споделя на **7 август**: „Разболях се от 3-4 дни от тия лоши известия за изколването на българите на толкова места“ (с. 66).

Следват кратките отметки за разволя на военните действия.

На **15 август**: „Битка при Шипка“ (с. 66).

На **27 август**: „Битка при Плевен“ (с. 66).

Последното споменаване за военните действия е от **12 декември**: „Гюргаки бей (Георги Стоянов Чалков – б.а.) занесе пусулата за затворените, които искаме да се пуснат. Той намерил садразамина сутринта рано у дола, че раззита със сина си телеграми от театъра на войната. Садразаминът чакал, че Гюргаки му носил някоя приятна новина, но като му извадил пусулата за затворниците, той се разгневил и извикал: „Царството

пропада, а вий не можете да потърните един ден за затворниците!“ (с. 66).

Така завършва дневникът на екзарх Йосиф за 1877 г.

Новата 1878 г. разкрива вече друга картина. Османската империя е загубила войната. На **19 февруари** (3 март – по нов стил) е подписан Сан-Стефанският мирен договор. На **25 февруари** екзархът кратко отбелязва в дневника си: „При граф Зичи (австрийския посланик в Цариград – б.а.) Показа ми на картата границите на Св. Стефанската България“ (с. 67).

На **10 март** екзархът пише: „Сафет паша ми каза, бе България е възвасена в княжество, с широки граници...“ (с. 67).

Последните бележки, касаещи отминалата вече война, са от **12 и 15 май**. Първата гласи: „Ходих на Сан Стефано при княз Дондуков, с когото имах разговор един час. Подир обед с един млад офицерин в калаяката на генерал Тотлебен, придружен и от свещеника, посетих четири полка, на които благодарих и в знак на благодарност от Българската църква им оставих по една икона. Ходих и в лазаретите. Раздавах на умиращите кръстчета“ (с. 68).

И втората: „Ходих на Сан Стефано да продължавам раздаването на икони и по другите полкове, но понеже се усетих не добре, принудих се да оставя на свещеника сам да ги раздаде“.

По-нататък всичко в дневника е свързано с устройването на Българската екзархия в новите следосвобожденски условия.

Екзарх Йосиф подкрепя ли е войната? Имайки задачата да опази екзархията и знаейки в колко голяма степен това зависи от благосклонността на турците, по дипломатически съображения се е въздържал открито да изразява своето отношение към нея. Със сигурност обаче дълбоко в себе си се е надявал и молел тя да доведе до желаната от българите национална свобода. Това става ясно и от записаното като спомен в дневника на **1 юни 1878 г.** В този ден екзарх Йосиф е тържествено посрещан в Пловдив – града център на борбата за църковна независимост, където се установява за известно време седалището на Българската екзархия...

*„В Пловдив ме посрещнаха властите – граждански и духовни, и народът тържествено. В черквата след молбена Негово Високопреосвещенство дядо Панарет ми каза една приветствена реч, доста добре съставена. Аз отговорих, че не мога да им изразя радостта си за посрещането, което ми направиха, радост толкова по-голяма, дето след ужасната борба, през която преминаха ги намирам свободни. Сърдвах ги, задето са били частливи в техните дни да се съкруши азиатското иго. Направих похвала за свободата, която се стови в почитането правата на ближните, и съветвах тъй да я разбират и упражняват и най-послед казах да не забравяме, че дължим освобождението си на Негово императорско величество руския цар – император Александър, и че трябва всякога да се молим Богу за здравето му и величieto на руския народ“* (с. 68).

На **13 март 1881 г.** император Александър II е убит при атентат в Санкт Петербург. Българската православна църква, оставяйки вяряна на завещаното ѝ от екзарх Йосиф, споменава именно му по време на Великия вход на всяка св. Литургия, молейки се и за душите на „всички воини, падали на бойните полета за вярата и освобождението на нашето отечество, да (ги) помене Господ Бог в Своето царство, сега, всякога и во веки веков“. Амин!

Ик. Емил ПАРАЛИНГОВ



Може би най-хубавото в митрополитския катедрален храм „Св. Неделя“, освен всичко останало, разбира се, е, че още с разварянето на входната врата се изправяш и сетне покланяш пред Господ Христос Пантократор, на първата икона от характерните кръгови аналои. И сетне – пак до вратата, вдясно – е иконата и на храмовата светица.

Случвало се е неведнъж, предполагам и на мнозина други – в сърцето на работния денник да отбием ход между забърза-

братски с присъстващите приятели в Христа. Част от тях също не си виждал дълго време, но си предугаваха, че ще ги намериш тук.

Има някакъв особен празник в тази Прощка. Има дори радост, което първоначално изглежда като парадокс. Като повечето благодатни истини на Християнството. Тази среща прилича на вечерен лагер, стан край огньовете и шатрите преди дългото пътуване и невидимата бран, която започва с поста от утре, от тази вечер дори. Да, от утре ще бъде тежко, ще се дава кръв за Дух, но се-

изменно го правим. Тук няма молитвеност, а реалност. Житейски факт. Констатация.

С други думи, прошката е естествено човешко състояние.

Оттук следва и огромната отговорност, когато казваме „Отче наш“, всъщност да казваме Истината. А не, когато се молим на Бога – да Го лъжем, че прощаваме на нашите дължници.

Евангелското четиво на Неделя Сиропустна започва така: „Защото, ако простите на хората съгрешенията им, и вам ще

абстрактна, е нейната вътрешна, изявна и смислена логика.

Това е логиката на любовта. Христовата любов.

Наскоро в „Къща за птици“ имаше прекрасна библийска беседа за възмездие и прошката в Стария и Новия Завет. Нека тук цитираме едно експозе на участващия в нея свещеник Илиян Алексиев от храм „Рождество Богородично“ в квартал „Лагера“:

„Когато се явяваме пред Божие лице и казваме тази молитва, която е основна, та нали Христос казва: „Молете се тъй!“, ние осъзнаваме, че в нея е заложено всичко, тя обхваща цялото ни същество. Ние се явяваме пред Него с това, което сме. „Прости ни, както и ние сме простили...“ Т.е. ние не трябва да се явяваме неподготвени пред Бога. Пред Божие лице трябва да застанеш със свършен факт – простил си. Ако идвам да дам принос, но се сетя, че имам проблем с някого, отивам, изчитам го и казвам: „Ето, аз се оприличавам с всички. Моля Те, по същия начин да изчистиш и мен“. Това е разликата с принасянето на един овен например, който да изгориш, каквато е юдейската жертва – другата година ще принесеш и изгориш 10, 20 овена и т.н., но нищо същностно в теб няма да се променило. Обаче, когато се явявам пред Бога и преди да се моля с „Отче наш“, аз трябва да съм го свършил – да съм простил. Това е предварителен акт.

Защото какъв ще бъде крайят на света, като дойде антихристът какво ще правим, е все едно, ако тази нощ си заминем. Ние трябва да се подготвим първо за нашия край. А за да се подготвиш за собствения си край, ти трябва да имаш изпълнението на тази молитва. Както казва св. Антоний Велики: „Този, който ти е подарил утрото, не ти е дължен с нищо да ти подари и вечерта“. Ти имаш собствено начало и собствен край. И собствен ден, в който трябва да свършиш някакви неща, а не само да вярваш. Трябва да подплатиш тази вяра с някакви действия.

Господ изисква от нас онзи непрестанен стремеж към съвършенство, към достигане до Него, което е процес във вечността. Трябва да имаш такова съвършено Христово мислене и Христов ум, че да можеш да простиш на онези, които те мразят и ти вършат зло. Това е идеалът, който го няма никъде – не



просто в Стария Завет, а и изобщо в други религии. Няма го никъде в света – има го в Християнството.

Понякога излизаме и казваме: „Аз мога да простя това, това и това, но това вече не мога да го простя. Всичко друго, но не и това!“ Е, когато дойдем в себе си, защото за да кажем това, явно не сме в себе си, но сетне разсъдим ли смирено, извън конкретиката да разсъдим и отсечем прибрзано и необмислено, стигаме до отговора: ако аз ще простя всичко, но не и това, то после и Господ ще ми прости всичко, но не и това, което не съм простил. Справедливият Божи съд тогава ще отсъди да ни прости всичко освен това, което не сме простили. Т.е. ние трябва да сме опростени изцяло от Бога. Остане ли дори едно-единствено нещо, то ще е препъникамъкът за нашето спасение. Така че Господ от нас иска пълно забравяне

на каквото и да е било зло.

Някой може много зло да ни е направил. Ние можем първосигнално да си имаме всякакви съображения, но е хубаво, дори в последния момент да е, да простим, по подобие на разбойника отдадено, който също е бил със забити пириони в пълта. Все пак това е вечност – една вечност не се печели току-тъй с някакви условия. За да спечелим вечността, и то в рая, при Бога, трябва да можем да понесем каквото и да е било.

Някой ще каже, че от страни е лесно да се говори и би бил прав. Изкушенията са много, но да се молим, Господ да допуска такива, които можем да понасяме“.

С тези хубави и смислени слова от отец Илиян, изречени в духа на евангелската истина и светоотеческото предание, нека завършим това скромно изложение по темата за Прощката.

Ангел ИВАНОВ

## ПРОСТЕНО – ПРОСТИ



# Прощка и радост

ните градски задачи, грижи и срещи, само за да влезем в храма за миг и да се поклоним с дух и истина. Все едно изплуваме на повърхността на морето, за да си поемем живителна и спасителна глътка въздух, преди да се гмурнем обратно в дълбокото и трудното, с пълни дробове и души.

А на тази конкретна вечерня има още едно знаменателно събитие. Неделя Сиропустна е, което ще рече – Прощанка.

В края на службата духовенството се нарежда пред олтара и ние, миряните, минаваме през всеки един от отците за взаимно опрощение, след като преди това те са се опростили помежду си. Сетне се опрощаваме и с близки и приятели в кораба на Църквата.

Любимо време. Можеш освен всичко да размениш за един протяжен момент обични поглед и дума с презвитери, с които отдавна не си общувал, но и чувстваш близки. Тук практически е почти цялото стлично свещенство заедно с архиереите. Ето, например отец Цанко от Горни Лозен. Колко често можеш да го видиш в града!?

После си хортуваш

га е омиротворено и тъкмо радостно.

И всичко това – поради Прощката с нейната тайнствена сила. Не, наистина, може би няма друг такъв ден, такава служба, освен Възкресение и Петдесетница, разбира се, когато Църковността, Съборността, Взаимността да са толкова осезаеми.

Има тамяан, мир и простителност тогава, а какво повече ни е нужно, когато сягаме редиците и доспехите преди предстоящата спасителна битка.

Нека сега погледнем отново към Господната молитва „Отче наш“. Това е темелната молитва, дадена ни лично от Спасителя. В нея се казва: „...и прости нам дълговете ни, както и НИЕ ПРОЩАВАМЕ на нашите дължници“.

„Ние прощаваме“ – това е особеността на момента. Това са единствените слова, които не са измолват, не просят, не са пожелателни. Ние славим и молим Бога да се свети Неговото име, да дойде Неговото царство, да бъде Неговата воля; да ни даде насъщия хляб и да ни прости дълговете; да не ни въвежда в изкушение и да ни избави от лукавия. Но не Го молим да прощаваме на дължниците си, а декларираме, че не-

прости Небесният ви Отец; ако ли не простите на човешките съгрешенията им, и вашият Отец няма да прости съгрешенията ви“ (Мат. 6:14-15).

Какво по-нормално от това!?

Св. ап. Петър пита Христос: „Господи, колко пъти да прощавам на братата си, кога съгрешава против мене? До седем пъти ли?“ (Мат. 18:21). Юдеите под закона имали готовност да прощават тъкмо до седем пъти. Но Божият Син и Сам Бог, Който дойде да изпълни и да надгради закона, да изкупи и обнови човека, отговаря: „Не ти казвам до седем, а до седемдесет пъти по седем“ (Мат. 18:22). Което ще рече...ВИНАГИ. Винаги да прощаваме на хората, за да сме завинаги с Бога.

Наистина ни се струва странно как така да прощаваме всичко и всякога на дължниците си. Но няма ние, досущ както те нас, не обиждаме, не осъждаме и не огорчаваме Бога с греховете си – мисли, думи и дела?! Разликата е, че ние го правим постоянно. И Той винаги е готов да ни прости. Но ние готови ли сме да простим!?

Едно от чудесата на Въртата, която за мнозина изглежда ирационална и

## ПРОШКА

Християнинът не бива да помни злото, но е длъжен от сърце да прощава на онези, които са съгрешили пред него. (Св. Василий Велики)

Не бива да помним злините на съгрешил към нас и покаял се, а трябва да му простим от сърце. (Св. Василий Велики)

Прости на своя брат, ако е съгрешил пред теб, и Господ ще прости твоите прегрешения. (Преп. Ефрем Сирецки)

Ако ти, човече, не простиш на всеки съгрешил пред теб, не си прави труда да постиш и да се молиш. Ако не простиш на своя брат, че в нещо те е разгневил, напрасно постиш и се молиш – Бог не ще те приеме. (Преп. Ефрем Сирецки)

Колкото повече някой е съгрешил пред нас, толкова повече трябва да се стремим да му простим, защото той се превръща в причина да ни се простят множество грехове. (Св. Йоан Златоуст)

Ако искрено искаме да се помирим, не ще отстъпим от врага си, докато не го победим с усилни молби, докато не го привлечем към себе си и не го накараме да прекрати враждата срещу нас. С това оказваме ли му някаква милост? Не, върху нас преминават плодотворите на доброто дело: с това привличаме Божие благоволение, придобиваме опрощаване на греховете, получаваме велико дръзновение пред Господа. (Св. Йоан Златоуст)

Из книгата „Бисери от духовната съкровищница на светите отци“, Синодално издателство, 2009 г.

## † IN MEMORIAM

## Престави се в Господа Главиницкият епископ Йоан

На 22 февруари, след известно боледуване, във ВМА се престави в Господа Главиницкият епископ Йоан, в мире Стоян Костадинов Стойков.

Той е роден в гр. София на 29. 11. 1949 г.

Основно и прогимназиално образование завършва в София, а средно – в Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“ на гара Черепиш.

На 11. 01. 1969 г. е постриган за монах в Бачковския манастир от Старозагорския митрополит Панкратий.

През 1976 г. завършва



Духовната академия „Св. Климент Охридски“ в София.

На 30. 03. 1969 г. е ръкоположен в йеродиякон-

ски чин в Бачковската ставропигиална св. обител „Успение Богородично“. Пак там на 21. 05. 1971 г. е ръкоположен за йеромонах.

На 01. 03. 1975 г. е назначен за протосингел на Старозагорска митрополия. На 01. 01. 1976 г. е възведен в архимандритско достойнство в храм „Св. Николай Мирликийски“, гр. Стара Загора. На 01. 07. 1978 г. е назначен за протосингел на Видинска митрополия.

От 01. 09. 1982 г. е назначен като зам.-ректор и ефимерий в Софийската духовна семинария на гара Черепиш.

На 01. 07. 1988 г. е назначен за началник-отдел „Богослужбен“ при Св. Синод, а от 27. 02. 1989 г.

до 01. 07. 1989 г., и председател на Църковното настоятелство при ПКСХП „Св. Александър Невски“.

В периода от 01. 12. 1991 до 22. 12. 2006 г. е на специализация и командировка в Германия.

След завръщането си в България продължава да служи като началник-отдел „Богослужбен“ при Синодалната канцелария, считано от 01. 02. 2007 г., с възложение да изпълнява и задължението на ефимерий при ПКСХП „Св. Александър Невски“.

По решение на Св. Синод е хиротонисан за епис-

коп с титлата „Главиницки“ на 30. 11. 2010 г. в ПКСХП „Св. Александър Невски“ и назначен за викарий на приспопамятия Варненски и Великопреславски митрополит Кирил. Такъв остава до 18. 07. 2013 г. и след това е изпратен на послушание в Бачковската ставропигиална св. обител като епископ на разположение на Св. Синод.

По решение на Св. Синод от 20. 09. 2014 г. бе на послушание в Рилската ставропигиална св. обител.

Бог да го прости! Вечна и блажена да бъде паметта му!

На 25 февруари в старинния столичен храм „Св. София-Премъдрост Божия“ бе отслужено опелото на Главиницкия епископ Йоан, който се престави в Господа на 22 февруари. Негово Светейшество Българският патриарх Неофит взе молитвено участие в богослужението.

Опелото бе извършено от Негово Високопреосвещенство Неврокопски митрополит Серафим, а в съслужение с него бяха Видинският митрополит Даниил, Мелнишки епископ Герасим, Тивериополски епископ Тихон, Белоградчишки епископ Поликарп, архим. Василий – протосингел на Софийска св. митрополия, архим. Атанасий – протосингел на Западно- и Средноевропейска митрополия, храмовото духовенство, столични свещеници и дякони.

Още в семинарията си личеше, че дядо Йоан не е като нас бун младеж, а един дълбоко вярващ и дълбоко смирен човек. Измежду нас той беше и остана най-скромният. Неговият баща се беше погрижил децата му да бъдат възпитани в тези добродетели. Той е едно от доказателствата, че е много важно и съществено още от семейството да се обърща внимание на децата как се възпитават и какъв път ще им се отвори за в бъдещето.

Дядо Йоан беше духовен син на епископ Герасим, който по онова време беше наш учител, възпитател и ефимерий. И докато той беше жив, дядо Йоан винаги следваше наставленията му.

Бог беше определил тъй, щото да го препознаи от бурните години, когато чрез разкола се опитваха да

## Нека не живеем разделено!

### Паметно слово за епископ Йоан, произнесено от Тивериополския епископ Тихон

разделят и унищожат Църквата ни. Той беше по това време специалист в Германия и по наш общ съвет тогава продължи по-дълго време тази специализация. Така че му беше спестено изкушението да бъде грабнат от онези сили, които искаха този разкол.

Неговият духовен брат, блаженопочиналият Варненски и Великопреславски митрополит Кирил, настоя в онези времена дядо Йоан да бъде негов викарий. Не толкова, може би, защото имаше нужда от викарий, колкото искаше да награди неговото благочестие, неговата всеотдайност към Бога и към Църквата ни. Защото аз съм свидетел как дядо Йоан всяка божа седмица, всяка събота и неделя взима своя негодат нов куфар и тръгваше от Фрайбург, Германия, да пътува нанякъде, на 200, 300, 400 км, само и само за да може да служи в някоя българска енория. Там още от онези времена той лично насади усещането у нашите хрис-

тиани, че е необходимо да имат духовна връзка със своя пастир чрез изповедта.

Няма какво да ви убеждавам, че ние малко мъчно ходим с желание и трепет на изповед. Но той беше направил така, че хората трепетно го очакваха, за да отидат при него да се изповядат и да чуят блага дума от него. Проповедите му бяха винаги умерени, леки, въздвижаващи. Може би неговата прекалена, бих казал, скромност го остави да бъде в служение само като ефимерий в Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“, а след като почина Варненският и Великопреславски митрополит Кирил, той от викарен епископ беше приведен към епископ на разположение. По негово желание отиде в Рилската св. обител, където беше допоследно.

Скъпи братя и сестри,

Лично аз в момента много осъждам себе си, че пропуснах толкова време да поддържам връзката си с него. Сигурно и много от вас ще изпитат същото. Затова нека в неговата памет да пребъзваме в желанието да се свързваме едни с други, а не козато се свършили времето да си казваме: „Ех, защо аз не направих повече? Защо не му се обаждах? Защо не вземах неговото благословение?“

Нека не се забравяме един друг! Нека не живеем разделено! Нека поддържаме връзка един с друг, защото по този начин укрепваме църковния дух – духа на Господа Исуса Христа в нашата Църква.

Дядо Йоане, Бог да те прости! Бог със сигурност те очаква в Неговите селения. А твоята памет ще бъде вечна в сърцата на всички нас. Бог да го прости!

## 15 години от кончината на Нюйоркски митрополит Геласий

На 10 март се навършват 15 години от кончината на приспопамятия бивш Нюйоркски митрополит Геласий, дългогодишен гл. секретар на Св. Синод на БПЦ-БП.

Митрополит Геласий, в мире Георги Костов Михайлов, е роден в град Варна на 1 май 1933 г. в семейството на бежанци от град Ресен, Македония.

Завършва Софийската семинария през 1953 г. и Духовната академия „Св.

Климент Охридски“ през 1957 г.

На 13.04.1957 г. приема монашеско постригение в Рилската св. обител от Стобийски еп. Варлаам, воден от архимандрит Евлогий Рилски.

Специализира в Московската духовна академия. За съчинението си „Пастирският елемент в трудовете на руските богослови през XIX и XX в.“ е удостоен с научната степен „кандидат на богословски-

те науки“. От 1.10.1968 г. до 31.07.1977 г. е игумен на Троянския манастир, а от 1.08.1977 г. до 30.11.1982 г. е игумен на Рилския манастир.

На 7.05.1978 г. е ръкоположен за епископ с титлата „Крупнишки“. През 1982 г. е назначен за гл. секретар на Св. Синод.

На 2.12.1987 г. е избран за Нюйоркски митрополит, както е до 18. 12. 1989 г. После управлява Доростолската и Червен-

ска епархия, а по-късно и Силистренската духовна околия до 2001 г.

Преставя се в Господа на 10 март 2004 г. вследствие на получен инсулт. Погребан е в гробището на Рилския манастир.

Той бе пример на ревностно служение, усърдно монашеско послушание, архиерейско служение и образец на великодушие и милосърдие.

Бог да го прости! Вечна да бъде паметта му!

## ДОКУМЕНТИ

### Кандидатури за ръкоположения на свещенослужители

Светният Синод на БПЦ, след като разгледа постъпилите кандидатски преписки за ръкоположения на енорийски свещеници и свещеномонаси, на основание чл. 134 и във връзка с чл. 132 от Устава на Българската православна църква реши да бъдат публикувани имената на следните кандидати:

**Сливенска епархия:** Тихомир Йорданов Димитров, гр. Сливен – за дякон и свещеник.

**Неврокопска епархия:** Благо Емануилов Каръков, с. Баничан – за дякон и свещеник.

### ПОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА „Църковен вестник“ – 2019 г.

1 година .....	30,00 лв.
6 месеца .....	15,00 лв.
3 месеца .....	7,50 лв.
ед. цена .....	0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА  
СВ. СИНОД, София – 1000, ул. „Оборище“ № 4  
тел. 02/987-56-11 / в. 245  
За абонамент: 02/987-56-11 / в. 131  
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:  
**Анула Христова**

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на **Танка Тончева Христова**, като се изписват точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ: УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58  
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSGF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.